

Föreläsningar vid
Stockholms
högskola, VT 1892
: L 40:88 A /

Rydberg, Viktor,

HS L 40:88 A

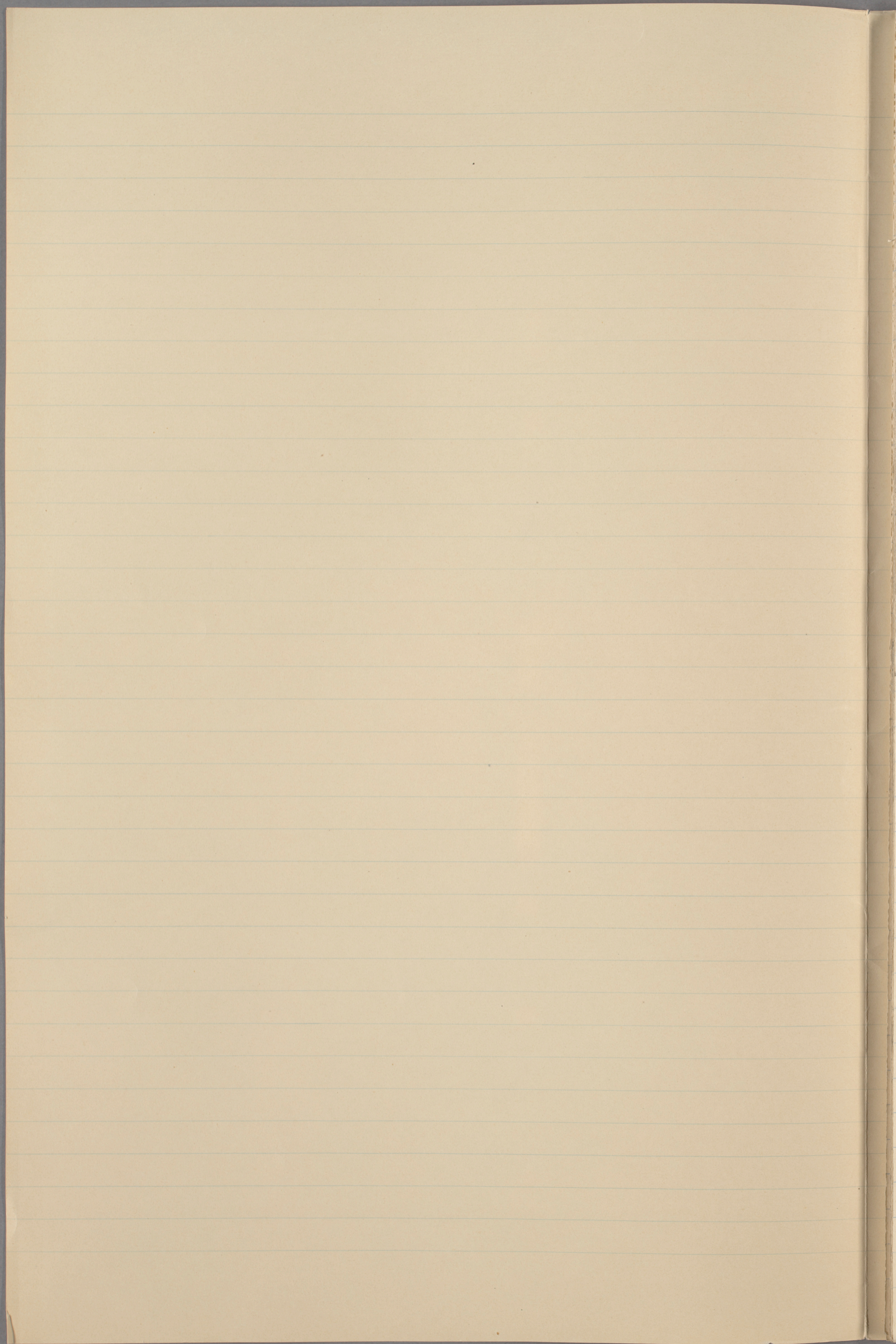
National Library
of Sweden

L 40:88A:10

10.

4/3 1892

(9 bl.)

Inom den italienska ungränssansen är det tre mästare, som framför alla andra kunna sägas vara den ungränssansens grundläggare. Dessa tre äro Andrea Mantegna, Luca Signorelli och Leonardo da Vinci. Gemensamt för dessa tre är ~~en~~ ^{en} ~~en~~ ^{en} rikhet på det vetenskapliga i måleriet, på studiet af människokroppens byggnad och af perspektivet svårare problem.

Andrea Mantegna är den äldste af de tre. För att rätt uppskatta honom bör man ihågkomma, att han hade mindre än de att inhämta af sina föregångare.

Jag har i föregående föreläsningar skildrat ungränssansen i Florens. En sådan förhållning för konstnärliga sträfvanden, som det mellersta Italien eide i denna kulturhistoriskt lysande stad, ^{Italiens} ~~Italiens~~ Athen, hade de andra delarna af den italienska halvön icke under 1400-talet, ^{och} i Norditalien mer eller mindre liflig konstverksamhet rådde i dem alla. I Norditalien fördelade den sig på flere städer, där målarskolor af rent lokal betydelse ^{hade} ^{eller} uppstod. Venedig ^{Norditaliens närliggande stad} bildade länge en värld för sig, hvars måleri ^{var närmast} ~~konstade~~ ~~man~~ i beräknadt med den förstelnade byzantinismen och afspärrade sig mot inflytandet från den stora florentinska konstpångt fidele, som hade ^{han sin blifvit förbered redan} ~~börjat~~ ~~redan~~ med den store Giotto, skalden Dantes samtida, s. aflid i Florens 1336. Det fanns emellertid på det venetianska området en stad, där som icke kunde undandra sig inflytandet af Giottos konst, äfven om dess herrar, venetianerna, hade velat det, och det var Padua. I en kyrka ^{Santa Maria dell'Urena} därthuder hade ju Giotto målat sina epokgörande fresker, i hvilka religiös innerlighet, sedligt kraft, en med svag reflexion parat ~~frisk~~ ^{frisk} naivitet fingo ett i öfvermått aldrig sett uttryck och detta just därigenom, att denne väldige man, Giotto, hade mod att bryta med århundradens Fratition, hade mod att med egna ögon se på människolipet och naturen. Det dröjde emellertid halfannat århundrade, efter Giotto, innan ~~en~~ en i hvars målarerkonst slog rot i Padua, och detta skedde genom en man, ~~som~~ Francesco Squarcione, s. närlig icke var mästare af högre rang, men ~~en~~ ^{alltså} ^{en} konstman och konstkännare som på den tiden och som under vidsträckt resor, ^{da han} ~~under~~ ~~hvilka~~ ~~skall~~ ha besikt äfven Grekland, såväl de målningar, teckningar och föremål som af antika verk, samt efter hemkomsten till Padua grundade där en förtäfflig målarskola, i hvilken han skall haf uppfostrat 137 lärjungar. ^{Squarcione} ~~stade~~ ~~han~~

4/3. 92.

4/3. 92.

^{honom}
 Målda på en upphöjning framför, såsom man till ex. från golvet i en
 orkester ser ~~figurer~~ skådespelare uppe på scenen på kortare eller längre
 afstånd från rampen. ^{och} af scenens golf ser man då litet eller intet, och
 ju längre in på scenen skådespelarna befinner sig, dess mer försvinner
 af hans kropps lägre partier. I ^{en} ~~ett~~ af sina verk är Jakob Berlegauden
 (i te i den, s. vi här se) ^{Andreas} häv Manteegna med lyckligt genomfört detta ex-
 periment. ~~Se~~

Senare skred han till ett annat, s. väckte häpnande beundran hos
 hans samtida. Da han skulle måla ett tak i Castello di Corte i Mantua,
 gjorde han det efter principer, på hvilka ditintills ingen intat sig, men
 som, rätt kränkligt nog, den firstrände Melozzo da Forli samtidigt
 tillämpade å en takmålning i Rom. Ditintills hade man ^{gjort en takmålning} ~~målade~~
 människogestalter i andra ~~solid~~ figurer alldeles så som man målar
 dem på en vertikalt stående vägg, så att man, för att på den riktiga
 synpunkt, ^{utsträckt på} ~~har~~ ^{de upptäckt med enbart uppåt} lägga sig ~~stätt~~ på golvet, och sveskilla sig, att
 taket är ett ^{lodrätt} vertikalt, icke ett ~~horisontellt~~ vågrätt plan. Eller med andra
 ord: man gjorde takmålningen så som om den varit en väggmålning, hvilken
 sedan blifvit utspänd ^{under} ~~öfver~~ ^{Andreas} under taket. Manteegna förfar ansvärande,
 så nämligen som om alldeles intet tak existerade, utan som om man
 hade fria luften öfver sig och i den ^{gestalter} ~~ringe~~ ^{bit} ~~med~~ ^{svärande eller} ~~från~~ ^{gestalter} ~~och~~ ~~andra~~
 hängande. På en upprätt svärande människogestalt skulle åskådaren, s.
 befinner sig ^{inne} ~~vid~~ ^{under} ~~honom~~, således först och främst se fotsulorna och
 allt det öfriga i ~~stark~~ starkaste förkortning. Manteegna gjorde detta med
 fullständigt lyckad illusion, som man vet, ^{sittade i rederna} ~~har~~ barock- och rococotidens
 målare med förkärlek beqvamat sig af detta perspektiviska konststycke.

En annan sak är här att iakttaga å den afbildning, s. visas här.
 Ditintills har vi sett, såväl å de italienska som de flandiska, och
 de tyska målningarna från 1400talet, att konstnärerna icke det ringaste
^{hållt de i Kellers Kända, emedan man saknade Konstnärerna i ämnet.}
 färgade efter det historiska i kostymer, ^{Jesus, Jungfru Maria,} ~~ett~~ ~~jungfru~~ ~~Maria~~,
 evangelisterna och apostlarna gäpo de visligen till regel en traditionell
 Konstantin olragt, ehuru man och så påträffar jungfru Maria klädd som
 pentianer på målarnas ^{brakade} ~~sen~~ tid Kunde van klädda; men alla öfriga
 figurer klädd ^{hans konstnär} ~~de~~ utan ringaste betänksande i sin egen tids kostymer.
 Manteegna däremot, som, så godt det för honom var möjligt, hade studerat
 ej blott fornromersk arkitektur och ornamentik, utan ^{den antika} ~~och~~ ~~från~~ ~~romer~~ ~~tidens~~

4/3. 92.

dräp, begravade sig här, för att ge de scenor han målade från den klassiska tiden, en så historisk prägel som möjligt. Att han i åttilliga detaljer minst sig är ej underligt; att han vinnit så mycket som han gjorde, är snarare att förundra sig i för. Äfven här bröt han ^{Mantegna} således en ny väg — en väg, s. är att följa, men icke allt för exklusivt. Det har varit ^{han} sig, att man, särdeles i fransklandets af vissa religiösa ~~med~~ ämnen, griper djupare in i självtänningen, som man lemnar den historiska eller traditionella kortymen, ja äfven det historiska landskapet å sidan, för att ^{måla} följa Jesus eller någon annan biblisk person, till ex. den botfärdiga synderskan, midt inne i vårt nutida lif ^{och} i en parisk salong eller i en tysk boudstuga eller i ett nordiskt höfladskap, såsom Edel felt, v. Uhde och andre vår tids målare gjort. ~~Det följde~~ Moralen i ämnet rycker oss därmed närmare in på lifet. Det allmäntliga, det för alla tider och folk gällande ^{den bibliska berättelsen} i det sammans blir oss därigenom klarare; fantasien ser ^{i bilden} för sig Jesu lifte att vara ^{ibland} hos sina ~~tror~~ oss intill världens ände; och att han står lika nära de sorgsne och betungade nu som då han vandrade vid stranden af Genesaret.

N: 29. ^{från} ~~Från~~ Padua flyttade Mantegna till Mantua, dit inbjuden af herrskaren därhides, Ludovico Gonzaga, en af Italiens ärligaste ^{vetenskapsmän} furstar, ^{konstnär} lika mycket som stridsman. Här målade han ^{Mantegna} åttilliga af sina förträffligaste verk, bland andra ett, som föreställer den heliges Sebastian, bunden vid en pelare å en triumfbåge på den palatinska kullen och genomborrad med pilar, på befallning af kejsar Nero. Sebastian var enl. legenden en ung kromerk krigare, s. med detta dödsmått fick plikta för sin öfvergång till kristendomen. — Samma ämne har sedermera behandlat af många renässansmålare, emedan det gaf dem tillfälle att prouera en naken vacker ungdomskropp. Men Mantegna ärsyftade mindre detta än att lösa ett värt problem: att visa en af plågor i alla lemnar genomträngd kropp och göra detta utan att kvar väcker ett vidigt intryck. Äfven detta problem löste han.

Det ^{verk} målning, s. här i afbildning förefås, är en af de väggmålningar i Castello di Corte, i ^{Mantegna} hvilka ^{målade} han medlemmar af familjen Gonzaga. ^{Målningen} ~~och dess kop.~~ här icke till dem, s. visar oss Mantegna ~~ett~~ i hans konstnärsörket. Så utbildad realist han var, i den mening nämligen, att han studerade med vetenskaplig noggrannhet menniskan

4/3. 92.

och naturen, var han dock på samma gång en fantasierus man och tillämpade sina naturstudier bäst i skulptur, s. på samma gång lemnade fina tyglar åt hans inbillningskraft. I sina familjescener från Gonzagas hof måste han i alla drag lyda underkastat sig den för handen varande verkligheten och återge personerna fullständigt sådana de voro till åletiddrag, gestalter, rörelser och klädedräfter. Scenen förskiller markgreven Ludovico Gonzagas möte med sin äldste son, Francesco, en gosse, som kort därefter fick Kardinalsvärdigheten. Mötet eger rum utomför Rom, hvarest man i bakgrunden ser ett parti med bestiuspyramiden, och stadsmurarna. Markgreven ^{han är} ~~ses~~ i profil å målningens ena sida; han är åtspjäd af sina yngre söner, af hvilka den yngste räcker handen åt den i prälatdrägt klädde Francesco, som ledsagade håller vid andra handen, sin guvernör, biskopen af Mantua. Bland öfriga figurer å taplan äro åtminstone fyra medlemmar af släkten Gonzaga. Bakom markgreven ligger hans favorithund. Det är icke mistets första ögonblick vi se; ty annars skulle Mantegna icke lätit bifigurerna stå på likgiltiga med blickan i andra riktningen. Han har valt ett senare ögonblick, för att kunna begripa de skizzer dels i profil, dels i face, s. han hade tagit af dem herrars ansikten.

N° 40. Från ^{Gonzagas hof} Mantua kallades Mantegna till Rom af påfven Innocentius VIII. När han återvärdt till Mantua, ^{utifrån} ~~utifrån~~ ^{utifrån} han den öfversta målning hans pensel frambragt: Cesars triumftåg, hvarest hans fantasi, i ^{hans jämförelser} ~~främning med de~~ ^{om} ~~no~~ solida Ranskaper han ~~förstärkt~~ ^{om} det antika lifvets former, hans skönhetsinre, och hans studier af människokroppen och ^{åfven hans} ~~af~~ djurstudier samarbetat till att åstadkomma ett helt af utomordentlig verk. Man ser musikkärer, soldater med trofeer, ^{enfröde} gudabilder och krigsbyte, ^{nitpröade} elefanter, bävare, s. nästan digna under de kortbarketer de ha som bördor på sina skuldror, offerdjur ledda af präster och gossar, en skara af fångar, män, kvinnor och barn, och bakom dem olyckliga, som blifvit framstilda med gripande patos, besar ställd i sin triumfvagn. Man kan säga, att i den målningen firas det antika lifvets ^{formen} ~~sin~~ första återuppståndelse i ^{den corripita} ~~den~~ människosläktets reproduktiona fantasi. Alla målningar är gjord i limfärg, på papper, ^{med lim} ~~fäst på~~ ^{med lim} underlag af lärft och hållen i reliefstil. Mantegna kände oljefärgstekniken väl, men ~~användt~~ ^{användt} ~~den~~ ^{den} ~~han~~ ^{han} ~~användt~~ ^{användt} den. Han föredrog den gamla temperatekniken, i hvilken han

4/3. 92.

var en öfvertrofullig måttare. #

N:o 30. Bland Mantegnas religiösa målningar meddelas här i afbildning en, s. ~~första~~^{tillhör} nationalgalleriet i London. Jesus barnet står på Marias Sköte. Å ömse sidor om henne stå Johannes döparen och Magdalena, två stråttade gestalter med hämfvad och öfvertygande trogen världspisakelie i aulets drögen. Bakom baldakinen orangeblad, mest hvilka figurerna verktygsfullt teckna sig i klara färger, och däröfver en himmel med lätta skogar.

Mantegna var en utomordentligt flitig man. Teckning i kopparskär. Konst öfjade han på mullanstudererna mellan målariet och de naturstudierna. Bland Italiens ^{äldre} kopparskärare intager han främsta rummet, men snabbmålare var han icke, han lika litet s. Leonardo da Vinci, ~~och de mest verk, s. han skapat, är jämförelsevis icke många~~ Mantegnas, ~~likasom Schongauers och Albrecht Dürers kopparskär~~, när man afräknar dem, s. ej äro berättigade att bära hans namn. Konstkritikern Morelli (Leonoluff) uppräknar icke mindre än 13 ridana, gjorda af imitatorer och Mantegna övärldiga, men ärunder figurerna s. hans i de konsthistoriska litteraturen. ~~han var~~^{Utmanat} var Mantegna äfven om dekoratör.

På äldre dagar vågade Mantegna i ekonomiska bekymmer, emedan han redligt stannat rummet och mycket arbetat på ett präkligt familjekapell. Hans sista önske var, att han måtte sälja en antik burt af Kejsarinnan Faustina till markgrefinnan Isabella. Mantegna dog år 1506, 75 år gammal. En stråttad bronsbild, s. öfverlemnat af eftervärlden hans karaktersfulla auletsdrag, uppställes i hans Kapell. Redist med skönhetörne, lärjunge af den antika konsten, så långt man den tiden kände honom, och likväl fullt självständig i sitt förhållande till honom; förvande manlighet och stränghet med behag, klok och kritisk på samma gång om fantasrik, förvande en skarp och intresserad blick för för de yttre företeelserna med försägar, att på ständigt sätt återgifva det inre lifet, kärlornas och lidelsernas lif - en personlig humanist, fullt vuxen litteraturens främste humanister, ridan var denne store målare, en af konsthistoriens störste. Hans samtida förstod att uppskatta honom, ~~han~~^{och} i sin den skaldar besjunga honom på italienska och latin - bland dessa skaldar äfven Ariosto. Han gällde om den störste konstnär af alla, till dess år 1498 Leonardo de Vincis "Den heliga nativarden" och år 1499 Michel Angelos Pietà voro fullbordade. Först då sig man, att han kunde öfvertäffas; men ^{ett} för dem, s. öfvertäffade honom, hade han varit ^{en af} baurytarne.

4/3.92.

N: 23. Santida med Mantegna och i samliga afseenden begrundad
 med honom, var Melozzo da Forlì, som är yngre än han och död
 sin hof är fira hundra. Likasom Mantegna var han en ^{allartad} perspektiv-
 tivet och utpräde mästertyckan af djärf firkortning. Själstämningar uttrycker
 han förträffligt, och det ligger vanligen något fint och fränhet öfver hans
 gestalter. Hans af sin samtida beundrade tekniska fullkomlighet i perspektiv
 och firkortning höra till de egenskaper, som endast ur historisk synpunkt
 bevisa oss, emedan sedan dess färdigheter blifvit allmän egendom, ärka-
 darna icke längre fäster sig därunder, ^{sedan} helst knutna af andra i tredje rang
 & lärt sig att göra det samma i tillökning i förtärfva förebilderna. Men
 hvar i allid fänglar hos Melozzo da Forlì är hans erturianska för
 ungdomens ^{färgning} och hans förmåga att lätt och lifligt framställa ungdoms-
 skina gestalter utan söthet och koketteri. Melozzo da Forlì intog var
 länge verksam i Rom, där han var påfven Sixtus IVs hofmålare. Man
 ser i St Petruskyrkan ättilliga verk af honom, bland dem elva halffigurer
 manerande änglar i halffigurer, af pryglade af en adel i en skänket,
 som ej ha sin like under denna epok. En af dem framställer här i af-
 bildning. Deras ansikten och rörelser äro pryglade af den himmeliska ~~anta-~~
 hänförelse, som deras munne framkallar hos den hjälpa. Samliga blicka
 nedåt som försjunkna i saliga känslor, andra skåda uppåt mot den
 himmeliska syner dem toner frammanat. Hos alla äro rörelserna
 nymotarna och öfverraskande.

N: 24. Mindre karaktéristik för Melozzo da Forlì är en fresko,
 som han målade för vatikaniska biblioteket, och hvars här meddelas
 en afbildning. I en pelorsal med fulländadt perspektiv sitta påfven
 Sixtus IV i profil. Framför honom knäböja de dåvarande påfvlige bibliote-
 karien och bakom honom stå fem af hans pränder, bland hvilka den
 ene af de två i kardinaldrägt är den sedermera i kyrkhistorien så
 ingripande påfven Julius II. [†] Samtliga personerna äro väl karaktəri-
 serade, och man kan ~~intämma~~ i ^{karaktéristiken} Springers i andras öndådige,
 att denna karaktärisering ger ~~de~~ målningen ett kraftigt inre lif.

† Det är nämligen han, som står midt i taflan värd mot påfven.
 Man igenkänner likheten mellan denne och kardinal och det af
 Rafael målade porträttet af Julius II, chvars porträttet visar en betydligt
 äldre skuggig man.

4/3. 92.

Den gamle Sixtas IV's ansikte är just icke förtroendeingripande. Och så
 mildnar honom historien om en lastbar man, s. g. gynnade sina släktingar
 på kyrkans bekostnad, ~~och~~ och såldes kyrkliga embeten. Det var
 också han, s. g. införde inkarnationen i Spanien. Men målningens fir-
 tjänter lider af ett svårt fel. Attuarietone en af dens figurer deltagar
 alldeles icke i handlingen, utan ser bort ifrån den. Detta fel är
 beklagligen mycket allmänt. Det förekommer äfven hos en eller två andra
 moderna målare och frambringas alltid samma orsaker, den nämligen
 att beröfva framställningen dess allvar i verkligt uttryck och fir-
 stör illusionen. } För öfrigt kan man icke vänta af en bild s. denna,
 att Melozzo i den skulle ådagalägga sina mest utmärkande egen-
 skaper. Här finner ingen ungdomlig skönhet, ingen ungdomlig kär-
 sivalde, att måla. Blotta naturanseningen och samlingen i port-
 reträtternas drag och psykologi var icke nog ^{skorra} att ~~värma~~ Melozzo
 da Forlì. Den fulla säkerhet, hvarmed han förfogade öfver all ^{den} tekniska,
 hjälpmedel, han helst använde blott om hjälpmedel ^{för till} att
 att framtrilla en kvinnes värld är den alldagligt skeddade och
 att gifva denna värld ^{hela} ~~skönhet~~ skönhet af natur och verklighet,
 Idealismens rike framglänste på nytt genom Melozzo da Forlì. Men
 det var icke den gamla gotiska idealismen, s. skyggade till baka
 för naturen och icke studerade den yttre verkligheten, och som förlenskall
 i troh af sin innerlighet, ^{och} ~~inte~~ ^{brinad} skönhetibegär och i troh af det
 Konstans lifselixir, som kallas naivitet och som den egde, stöder
 hotade att förfalla och ofta förföll i en väsculös schematism. Man
 kan härnå draga en ländsam vilkorande förhållandet mellan
 realism och idealism. Den Konstnär, hvars håg ligger åt det
 ideala, kan icke nå det mål, hvartill han syftar - allra minst
 i vår dagar - om han icke utbildat sig till äkta realist, - om
 han icke genom öfrigt studium af naturen och af människans i
 kroppsligt och psykiskt afseende vunnit åt sin fantasi botten att
 stå på, ~~men~~ nervor och muskler att rin sig med. Ett idealistiskt måleri
 utan dess vilkor blir odrägligt. Det fordrar därjämte försägan af
 innerlighet utan lå lutning åt sentimentalitet; det fordrar för-
 sägan att framställa skönhet utan behagsjukan; det fordrar ett djöfvt
 måligt allvar, s. icke frågar det ringaste efter arkadens, och Kiperens

4/3. 92.

tycken. Hvad vår tid cyer af äkta idealism påträffar man förelä-
skull endast hos tidens ^{männ af} ypperste realister.

N: 22. Jag avslutar dagens föreläsning med några ord om en floren-
tinsk målare, Lorenzo di Credi, född 1459, död 1537 - en
man, som ännu tillhörde ungrenässansen, men närmar sig högre-
nässansen och får uppleva denna i dess yppersta blomstring. Lo-
renzo di Credi var, i likhet med Raffels lärare Perugino och med
Leonardo da Vinci, lärjunge af Andrea de Verrocchio, s. jag i en
föregående föreläsning. ^{Lorenzo} Han var en af dem, s. tillägnade sig
~~den~~ i Flandern genom bröderna van Eyck och deras efterföljare ut-
bildade objektivitet och utbredde det i lokala kretsar. Han ut-
märker sig för stor samvettighet och finhet i behandlingen, hvor-
igenom han stundom rår in i en ^{hvisant ~~man~~ ~~petig~~} glatt penselgång, samt för känslig-
het i uppställningen och en förtäfflig färggifning. Något älskvärdt,
nästan svärmodigt kvilar öfver den tafeln, hvaraf vi här se en af-
bildning, hvori han framställer Jesusbarnets tillbedjan af jungfru
Maria, herder och kvinnor ett motiv, som han ofta behandlar.
Äfven Lorenzo di Credi hör till dem, s. richte ~~vänst~~ bryta ~~nya~~
fält ut måleriets. Hvar om en af hans målningar finner ett nytt
sätt att lösa perspektiviska problem, ~~ej~~ i främsta rummet luft-
perspektiviska; han försöker det än ^{med} klaraste ljus, än ~~med~~ i djupa
skuggor, ~~än~~ i fina öfvergångar från den ena dagen till den andra.
^{Lorenzo di Credi} Hans kamratskap med Leonardo da Vinci utbildade äfven hans
medfödda skönhetsinne, som ofta, men visst icke alltid, uppenbarar
sig i hans madonnabilder och Jesusbarn och gjort den till Konst-
galleriernas eftersökta skatter, ej minst därför, att hans sinne för
formernas och uttryckens behag icke blifvit vikelett genom teorier
eller förebilder. Han hade väsentligen att lita på sig själf och ej
på andra i sitt sträfvande till skönhet. Kanske har detta sträfvande
fört honom något för långt i den vackre herden på denna tafeln,
som bär lammet. Han är något sentimental; men man glömmar
det för den ljupa ~~st~~ ~~fagra~~ skönhet, s. kvilar öfver tafeln i dess helhet.

Jag avslutar i de två närmast följande föreläsningarna redogörelsen
för den italienska ungrenässansen, för att därefter öfvergå till
högrenässansens mästare Leonardo da Vinci, Fra Bartolomeo Angelos,
Fra Bernardino, Rafael och de öfrige.

4/3.92. Jean Fouquet + 1480

✓ Josephus historia. 1460 talet

Beskrivelse af 2. her fra Nederlandene

Vachre landbrug

Ersmøkket modellende kufiden.

✓ Chevalier (Rud VII: Armer Sørst gæsther)

